

SGP.095 97
BU-S
2005

BÙI NGỌC SƠN

Việt Nam

TINH HÓA ĐẠO ĐỨC

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN

V-D4/ 511

NHÀ XUẤT BẢN HÀ NỘI - 2005

MỤC LỤC

* Lời Nhà xuất bản

* Lời nói đầu

PHẦN THỨ NHẤT

NHỮNG TINH HOA VĂN HÓA ĐẠO ĐỨC TRUYỀN THỐNG VIỆT NAM

A. TỤC NGŨ CA DAO CỔ VIỆT NAM TINH HOA ĐẠO ĐỨC	23
1. Những răn dạy về cách ăn ở trong gia tộc	23
2. Những lời răn dạy về nói năng giao tiếp	53
3. Những lời răn dạy về nhân đức	63
4. Những điều răn dạy về việc học hành	79
5. Những lời răn dạy về đức hạnh người con gái	90
6. Những lời răn dạy về gìn giữ tình nghĩa vợ chồng	107
7. Những lời răn dạy về tu thân luyện chí	118
8. Những điều răn dạy về sinh cơ lập nghiệp	129
9. Những lời răn dạy về đoàn kết tương thân tương ái	144
10. Những lời răn dạy về nhân tình thế thái	148
11. Ca ngợi đất nước non sông Ca ngợi tinh thần lao động Ca ngợi tinh thần đấu tranh chống Áp bức bóc lột. Ca ngợi tinh thần chống xâm lược.	177
12. Răn dạy về những điều cần phải tránh	195
B. TRUYỆN CỔ DÂN GIÀN VIỆT NAM - MỘT KHO TÀNG VỀ ĐẠO ĐỨC HỌC	213
1. Sự tích về nguồn gốc dân tộc: <i>Truyện con rồng cháu tiên</i>	213
2. Phản ánh công cuộc đấu tranh chống thiên nhiên: <i>Truyện Sơn Tinh, Thủy Tinh</i>	215

3.	Ca ngợi tinh thần đấu tranh chống xâm lược	217
3.1	- <i>Thần Kim Quy</i>	222
3.2	- <i>Thánh Gióng</i>	224
3.3	- <i>Truyền thuyết về Hồ Gươm</i>	
4.	Ở hiền gặp lành, ở ác gặp ác	227
4.1	- <i>Sự tích con muỗi</i>	229
4.2	- <i>Thạch Sanh</i>	235
4.3	- <i>Tấm Cám</i>	245
5.	Khai thiên lập địa: <i>Thần trụ trời</i>	247
6.	Tình người đầm thẳm: <i>Trầu cau</i>	249
7.	Truyện cười dân gian Việt Nam	250
7.1	<i>Miệng kẻ sang</i>	251
7.2	<i>Tất cả đều câm điếc</i>	254
7.3	<i>Trời sinh ông Tú Cát</i>	

C. BÀN VỀ GIÁ TRỊ CỦA VĂN HỌC CỔ DÂN GIAN	
(Phụ lục phần thứ 1)	256

D. PHONG TỤC LỄ GIÁO TRONG GIA ĐÌNH VIỆT NAM CỔ XƯA	263
1. Đạo làm con	263
2. Thương thọ	264
3. Sinh nhật	264
4. Phụng sự tổ tiên	265
5. Cha mẹ với con	267
6. Anh chị em	269
7. Lấy vợ, lấy chồng	271
8. Đạo vợ chồng	278
9. Các ngày lễ tết cổ truyền Việt Nam	282

Đ. CỔ VĂN GIAI NGỮ VIỆT NAM VỀ ĐẠO LÀM NGƯỜI	295
--	-----

PHẦN THỨ HAI

NHỮNG TINH HOA VĂN HÓA ĐẠO ĐỨC NƯỚC NGOÀI THỜI CỔ XƯA ĐÃ CÓ ẢNH HƯỞNG SÂU SẮC TỚI VIỆT NAM

A. NHỊ THẬP TỨ HIẾU	313
1 - Lòng hiếu cảm của vua Ngu Thuấn động tới trời	314

2 - Vua Hán Văn đích thân nếm thuốc thang	316
3 - Thầy Tăng Tử Du thờ đấng thân rất hiếu	317
4 - Thầy Mẫn Tử Khiên áo đơn thuận mẹ	319
5 - Thầy Tử Lộ đội gạo phụng dưỡng cha mẹ	320
6 - Thầy Diễm Tử dâng sữa hươu cho cha mẹ	321
7 - Ông Lão Lai Tử mặc áo màu giỡn làm vui cha mẹ	322
8 - Đồng Vĩnh bán mình chôn cha	323
9 - Chàng Quách Cự vì mẹ chôn con	324
10 - Chàng Khương Thi - suối tuôn, cá nhảy	325
11 - Chàng Thái Thuận lượm trái dâu nuôi mẹ	326
12 - Chàng Đình Lan khắc cây thờ cha mẹ	327
13 - Chàng Lục Tích gói quýt cho mẹ	329
14 - Chàng Giang Cách công mẹ trốn loạn	330
15 - Chàng Hoàng Hương quạt gối ấp chân	331
16 - Ông Vương Thôi nghe sấm khóc mộ	332
17- Chàng Ngô Mạnh để cho muỗi mẶc tình hút máu đỡ cho cha mẹ	333
18 - Chàng Vương Tường nằm giá cầu cả lý	334
19 - Chàng Dương Hương chẹn cộp cứu cha	335
20- Chàng Ngô Mạnh Tông khóc, tre mọc măng	336
21- Ông Lưu Kiếm Lâu nếm phân, lòng phát lo	336
22- Bà Đường Thị cho mẹ chồng bú chẳng trễ nhấc	338
23- Ông Chu Thọ Xương bỏ quan tìm mẹ	339
24- Ông Hoàng Đình Kiên rửa đồ tiểu tiện của đấng thân	340

KẾT LUẬN 341

B. NHO HỌC TINH HOA 342

1. Khổng Tử	342
2. Mạnh Tử	356
3. Cổ văn tinh hoa Trung Quốc	363
4. Bàn về Nho giáo	386

C. TRUYỆN CỔ TINH HOA TRUNG QUỐC 416

1. Những bài học về tu dưỡng bản thân	417
2. Những bài học về cách cai trị	429
3. Những bài học về chân lý	437

4.	Những bài học về lễ sống chết.	446
5.	Những bài học về dạy con cái.	451
D. PHẬT HỌC TINH HOA		454
1.	Giáo dục nhân tính trong luật "nhân quả" của đạo Phật	458
2.	Những điều răn dạy của Phật	461
3.	Luân lý Phật giáo	463
4.	Thiện ác trong thế giới tâm linh của đạo Phật	464
5.	Những cái vui trong đạo Phật	465
6.	Trần Nhân Tông vị vua anh hùng và là Phật tử của Phật giáo Việt Nam	470
E. GIA TÔ GIÁO TINH HOA		473
1.	Gia Tô giáo	473
2.	Thiên Chúa giáo với việc giáo dục gia đình	475
TÀI LIỆU THAM KHẢO CHÍNH		481